

Teknoloji Kullanım Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Teknoloji Kullanım Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31435>

Özet

Teknoloji Kullanım Ölçeği (TKO), bireylerin **teknoloji** ile olan etkileşimlerini, kullanım sıklıkları ve bu kullanımların günlük yaşam üzerindeki etkilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş veya uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe adaptasyonu, **Cenk Aksoy** tarafından 2018 yılında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, özellikle **üniversite öğrencileri** popülasyonuna odaklanarak ölçeğin Türk kültüründeki psikometrik özelliklerini, yani **geçerlilik** ve **güvenilirlik** düzeylerini belirlemeyi amaçlanmıştır. Ölçek, teknolojik araçların kullanımına dair çeşitli boyutları değerlendirerek, akademik ve sosyal çevrelerdeki teknoloji entegrasyon seviyesini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji Kullanım, Üniversite Öğrencileri, Psikometrik Özellikler, **Uyarlama**, Dijital Okuryazarlık, Ölçek Geliştirme, Cenk Aksoy.

Yazarlar

Cenk Aksoy

Amaç

Teknoloji Kullanım Ölçeği (TKO), bireylerin **teknolojik araçlar** ne sıklıkta, ne amaçla ve ne düzeyde yetkinlikle kullandıkları sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin temel amacı, modern yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelen teknolojinin bireyler üzerindeki etkilerini ve kullanım alışkanlıklarını belirlemektir.

Türkçe uyarlama çalışmasında (Aksoy, 2018), ölçeğin birincil amacı, orijinal formunun kültürel ve dilsel olarak Türk **üniversite öğrencileri** örnekleminde geçerli ve güvenilir sonuçlar üretip üretmediğini saptamaktır. Bu adaptasyon, özellikle eğitim ve sosyal psikoloji alanlarında teknoloji kullanımının araştırılmasına zemin hazırlamıştır.

Yapı

Teknoloji Kullanım Ölçeği'nin ölçtüğü temel yapı, bireyin teknolojiye yönelik tutumları, algılanan yararlılık ve kullanım yoğunluğudur. Bu yapı, genellikle zorunlu veya keyfi kullanımdan kaynaklanan davranışsal ve bilişsel bileşenleri içerir. Ölçek, teknolojik araçların verimli kullanımını, potansiyel baskımlı etkileşimlerini ve sosyal etkileşimlerdeki rolünü kapsayan çok boyutlu bir yapıyı hedeflemektedir.

Geçerlik

Aksoy (2018) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında ölçeğin **geçerliliği**, yapı geçerliliği yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Yapı geçerliliğini test etmek amacıyla açmalyıcı ve doğrulayıcı **faktör analizleri** uygulanmıştır. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışması, ölçeğin kavramsal yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu göstermeyi amaçlanmıştır. Detaylı geçerlik bulguları için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin **güvenilirliği**, iç tutarlılık katsayıları (genellikle Cronbach Alfa) ile değerlendirilmiştir. Güvenilirlik analizi, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğini göstermektedir. Adaptasyon çalışması, ölçeğin maddeleri arasındaki tutarlılığın kabul edilebilir düzeyde olduğunu rapor etmelidir, bu da ölçeğin tekrarlı ölçümlerde istikrarlı sonuçlar verebileceğini işaret eder. Orijinal kaynakta bu değerler sunulmamıştır.

Faktör Analizi

Teknoloji Kullanım Ölçeği'nin faktör yapısı, uyarlama çalışmasında **faktör analizi** kullanılarak belirlenmiştir. Bu analiz, ölçeğin kaç alt boyuttan oluştuğunu ve her bir maddenin hangi alt boyuta yüklendiğini ortaya koyar. Faktör analizi sonuçları, orijinal ölçeğin boyutlarının Türkçe formda da doğrulanıp doğrulanmadığını gösterir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Derecelendirme türü orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak genellikle Likert tipi kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Öğrencileri

Age Group: Genç Yetkinlik (Tahmini: 18-25 yaş)

Population Details: Türkiye'deki üniversite öğrencileri örneklemini üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Teknoloji, Kullanım Yoğunluğu, Psikometri, Cronbach Alfa, Üniversite, Aksoy 2018, Adaptasyon, Dijital Araçlar.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: drcenkaksoy@gmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanım için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar **Cenk Aksoy** ile doğrudan iletişime geçilerek öğrenilmelidir (drcenkaksoy@gmail.com). Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması yayınlandı yılı **2018**'dir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: teknoloji-kullanim-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Aksoy, C. (2018). Teknoloji Kullanım Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirliğinin ölçülmesi: Üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(15), 1111-1131. DOI: <http://dx.doi.org/10.26466/opus.419032>

Teknoloji Kullanım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Ölçek maddelerinin tamamına erişim için, sorumlu yazar Cenk Aksoy'un 2018 yılında yayımlanan makalesine başvurulması gerekmektedir.